

Predmet C-410/19

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

27. svibnja 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Supreme Court of the United Kingdom (Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

22. svibnja 2019.

Žalitelj:

The Software Incubator Ltd

Druga stranka u postupku:

Computer Associates (UK) Ltd

SUPREME COURT OF THE UNITED KINGDOM (Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine)

22. SVIBNJA 2019.

[OMISSIS]

[OMISSIS]

Computer Associates (UK) Ltd (druga stranka u postupku) protiv

The Software Incubator Ltd (žalitelj)

NAKON SASLUŠANJA žaliteljeva odvjetnika i odvjetnika druge stranke u postupku, održanog 28. ožujka 2019.,

DONOSI SLJEDEĆE RJEŠENJE:

1. Pitanja navedena u prilogu ovom rješenju upućuju se Sudu Europske unije radi donošenja prethodne odluke u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

2. Prekida se postupak koji se vodi između žalitelja i druge stranke u žalbenom postupku [OMISSIS] do donošenja presude Suda Europske unije o upućenim prethodnim pitanjima odnosno do donošenja novog rješenja.
3. O troškovima će se odlučiti naknadno. [**orig. str. 2.**]

DODATAK

Sud koji je uputio zahtjev

1. Sud koji je uputio zahtjev je Supreme Court of the United Kingdom (Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine).

Stranke

2. Stranke u glavnom postupku su:
 - 2.1. Društvo **Software Incubator Limited** (u daljnjem tekstu: Software Incubator) [OMISSIS].
 - 2.2. Društvo **Computer Associates UK Limited** (u daljnjem tekstu: Computer Associates) [OMISSIS].

Predmet glavnog postupka

3. Glavni postupak odnosi se na tužbu koju je Software Incubator podnio protiv društva Computer Associates za naknadu štete na temelju *Commercial Agents (Council Directive) Regulationsa 1993* (Uredba iz 1993. o trgovačkim zastupnicima, kojom se prenosi Direktiva Vijeća; u daljnjem tekstu: Uredba iz 1993.), kojom se u pravo Ujedinjene Kraljevine prenosi Direktiva Vijeća 86/653/EEZ od 18. prosinca 1986. o usklađivanju prava država članica u vezi samozaposlenih trgovačkih zastupnika (u daljnjem tekstu: Direktiva 86/653).
4. Upućena prethodna pitanja tiču se mogućnosti primjene definicije trgovačkog zastupnika iz članka 1. stavka 2. Direktive – koja je ograničena na „prodaju robe” – na primjerak računalnog programa koji je nalogodavčevom klijentu dostavljen elektroničkim putem, zajedno s trajnom licencijom za korištenje primjerka spomenutog programa. [**orig. str. 3.**]
5. Software Incubator ističe da je dostavljanje računalnog programa nalogodavčevom klijentu elektroničkim putem, zajedno s trajnom licencijom za korištenje primjerka navedenog programa, „*prodaja robe*” u smislu članka 1. stavka 2. Direktive. Computer Associates tvrdi da dostavljanje računalnog programa nalogodavčevom klijentu elektroničkim putem, zajedno s ograničenom ili trajnom licencijom za korištenje primjerka navedenog programa, nije „*prodaja robe*” u smislu članka 1. stavka 2. Direktive.
6. The High Court of England and Wales (Visoki sud Engleske i Walesa, Ujedinjena Kraljevina) ocijenio je u presudi od 1. srpnja 2016. da je dostava računalnog

programa elektroničkim putem, zajedno s trajnom licencijom, „prodaja robe” i dodijelio društvu Software Incubator iznos od 475 000 britanskih funti na ime naknade štete na temelju Uredbe iz 1993.

7. Odlučujući u žalbenom postupku, Court of Appeal for England and Wales (Žalbeni sud Engleske i Walesa, Ujedinjena Kraljevina) je u presudi od 19. ožujka 2018. zaključio da računalni program koji je nalogodavčevom klijentu dostavljen elektroničkim putem, a ne na materijalnom nosaču podataka, nije „roba” u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 86/653. Posljedično, Žalbeni sud ocijenio je da Software Incubator nije trgovački zastupnik u smislu Uredbe iz 1993. te je odbio njegov zahtjev za naknadu štete na temelju te uredbe.
8. Naposljetku, Software Incubator zatražio je od Supreme Courta of the United Kingdom (Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine) dopuštenje da podnese žalbu protiv odluke Žalbenog suda. Rješenjem od 28. ožujka 2019. taj je sud dopustio žalbu i sada Sudu Europske unije upućuje prethodna pitanja navedena u nastavku.

Relevantne činjenice [orig. str. 4.]

Ugovor

9. Zahtjev društva Software Incubator temelji se na njegovu ugovoru s društvom Computer Associates od 25. ožujka 2013. (u daljnjem tekstu: **Ugovor**). Na temelju odredbe 2.1 Ugovora, Software Incubator postupao je za račun društva Computer Associates u traženju potencijalnih klijenata u Ujedinjenoj Kraljevini i Irskoj za potrebe „*promidžbe, puštanja u promet i prodaje Proizvoda*”. „*Proizvod*” je definiran u prvoj uvodnoj izjavi Ugovora kao „*application service automation software for deploying and managing applications across the data center*” (program automatiziranog upravljanja računalnim uslugama za uspostavu i upravljanje aplikacijama u podatkovnom centru; u daljnjem tekstu: **Računalni program**). Posljedično, za potrebe Sporazuma, Computer Associates bio je nalogodavac, a Software Incubator zastupnik.
10. Računalni program poznat je kao program za automatiziranu uspostavu računalnih programa (u daljnjem tekstu: **RAS**). RAS je „računalni program o računalnim programima” u smislu da je njegova svrha automatizirano usklađivanje i provedba uspostave i nadogradnje drugih računalnih programa u različitim operativnim okruženjima velikih organizacija poput banaka i osiguravajućih društava, na način da su temeljni računalni programi u potpunosti integrirani u operativno okruženje. Sofisticirani RAS složen je i skup; ponekad je potrebno mnogo vremena za sklapanje ugovora s velikom organizacijom.

Računalni program

11. High Court (Visoki sud) opisao je Računalni program kao sofisticiranu, komercijalnu, nepersonaliziranu računalnu aplikaciju. Može se učitati na klijentovu informatičku opremu s materijalnog nosača podataka ili elektroničkim putem, kako je to predviđeno u ugovorima između društva Computer Associates i

njegovih klijenata. Court of Appeal (Žalbeni sud) ističe da je Computer Associates dokazao da je (1) dostavio Računalni program putem elektroničke pošte koja je sadržavala poveznicu na internetski portal s kojega je klijent učitao taj program i da (2) Računalni program svojim klijentima nikad nije dostavljao upotrebom materijalnih nosača podataka.

Dodjeljivanje licencije za Računalni program koje provodi Computer Associates [orig. str. 5.]

12. Odredba 4.1 Ugovora predviđa isključivo pravo društva Computer Associates da utvrđuje uvjete dodjeljivanja licencije za korištenje Računalnog programa; odredba 6.1 propisuje da Computer Associates klijentima naplaćuje sve „naknade” povezane s „korištenjem” Računalnog programa. Software Incubator dobio je ovlast promicanja dodjele licencija za korištenje Računalnog programa koje dodjeljuje Computer Associates. Software Incubator nije ni na koji način bio ovlašten za prenošenje vlasničkih prava na Računalnom programu.
13. Computer Associates sklapao je ugovore o licenciji koji su njegovim klijentima omogućavali korištenje Računalnog programa pod uvjetima predviđenima u *Software Moduleu* (programski modul), u skladu s *Foundation Agreementom* (osnovni ugovor), kada je riječ o novim klijentima, odnosno u skladu s *Master Agreementom* (glavni ugovor), kada je riječ o postojećim klijentima. Novi klijenti dobivali su pristup Računalnom programu nakon ispunjavanja narudžbenog obrasca u kojem je naznačeno da se u njemu navedeni računalni program „stavlja na raspolaganje klijentu u skladu s uvjetima iz [tog] obrasca i gore navedenog osnovnog ugovora. Licenciju za korištenje računalnog programa CA klijentu dodjeljuje društvo CA Europe S.A.R.L., na temelju programskog modula između njega i klijenta”. Kada je riječ o klijentima koji su s društvom Computer Associates sklopili glavni ugovor, licencije za Računalni program uređene su uvjetima iz tog ugovora (koji su u biti slični onima iz osnovnog ugovora i programskog modula).
14. Na temelju odredbe 3.1 programskog modula, CA Europe S.A.R.L. (u daljnjem tekstu: **CA Europe**) dodjeljivao je klijentima ograničenu, neisključivu i neprenosivu licenciju za određeno razdoblje, koja je omogućavala: i) instaliranje i uspostavu Računalnog programa na određenom području, do određenog dopuštenog broja krajnjih korisnika; ii) pristup ovlaštenih krajnjih korisnika Računalnom programu; iii) izradu razumnog broja primjeraka Računalnog programa za potrebe oporavka nakon poremećaja u radu; iv) premještanje Računalnog programa na novu lokaciju na istom području, uz prethodnu pisanu obavijest. **[orig. str. 6.]**
15. U skladu s odredbom 3.4 programskog modula, licencija je uvjetovana klijentovim poštovanjem obveza prema kojima se on mora suzdržati od toga da: (i) pristupi bilo kojem dijelu Računalnog programa za čije korištenje nije ovlašten ili taj dio koristi; (ii) uzrokuje ili dopusti dekomiliranje ili obrnuti inženjering Računalnog programa; (iii) izmijeni Računalni program; (iv) iznajmi, ustupi ili

prenese Računalni program odnosno dodijeli podlicenciju za njegovo korištenje; (v) ukloni naznaku o vlasništvu, oznaku ili etiketu s bilo kojeg primjerka Računalnog programa ili (vi) prekorači dopušteni broj krajnjih korisnika.

16. Odredba 4.1 Računalnog programa predviđa da Computer Associates/CA Europe zadržava „*sva prava, nazive, autorska prava, patente, žigove, poslovne tajne i druge imovinske interese*” u vezi s Računalnim programom i da klijent nema nijedno od tih prava. U odredbi 9.12. programskog modula također se jasno ističe da se licencijom dodjeljuju prava isključivo strankama.
17. Licencija za korištenje Računalnog programa može se dodijeliti na neodređeno vrijeme („*trajna licencija*”) ili za ograničeno razdoblje. U praksi, većina licencija su trajne. Odredbom 10.2 osnovnog ugovora, svaka stranka može ga raskinuti u slučaju da ga druga stranka povrijedi (uz uvjet otkaznog roka i neuspješnog ispravljanja nedostatka) ili u slučaju njezine nesposobnosti za plaćanje, u kojem slučaju se predmetna licencija trenutačno opoziva, a svi primjerci Računalnog programa vraćaju društvu Computer Associates, nakon što ih korisnik izbriše ili uništi.

Raskid Ugovora [orig. str. 6.]

18. Dopisom od 9. listopada 2013., Computer Associates raskinuo je ugovor sa društvom Software Incubator.

Mjerodavne pravne odredbe

19. Mjerodavna nacionalna odredba primjenjiva na činjenice u ovom predmetu definicija je trgovačkog zastupnika iz članka 2. stavka 1. Uredbe, koja glasi: „*U ovoj uredbi [...] pojam 'trgovački zastupnik' [orig. str. 7.] znači samozaposleni posrednik koji ima stalno ovlaštenje za posredovanje pri prodaji ili kupnji robe u ime druge osobe, dalje u tekstu „nalogodavca” [...]*”.
20. Odredba prava Unije čije se tumačenje u ovom predmetu zahtijeva jest članak 1. stavak 2. Direktive Vijeća 86/653/EEZ koja predviđa:

„Za potrebe ove Direktive „trgovački zastupnik” znači samozaposleni posrednik koji ima stalno ovlaštenje za posredovanje pri prodaji ili kupnji robe u ime druge osobe, dalje u tekstu „nalogodavca” [...]”.

Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

21. Direktivom 86/653 Ujedinjenoj Kraljevini nalaže se provedba njezinih odredbi, uključujući:
 - 21.1. Pravo trgovačkog zastupnika na odštetu ili naknadu štete u slučaju raskida (predviđenu u članku 17. Direktive), koje je predmet zahtjeva;

21.2. Definiciju trgovačkog zastupnika, u pogledu koje odredba nacionalnog prava koja se primjenjuje na činjenice u ovom predmetu izravno preuzima tekst odredbe Direktive (članak 1. stavak 2.) u engleskoj jezičnoj verziji.

22. Sud koji je uputio zahtjev traži prethodnu odluku o tumačenju članka 1. stavak 2. jer smatra da na osnovi doktrine o *acte clair* nije moguće utvrditi primjenjuje li se ta definicija na činjenice u ovom predmetu, kao što je detaljnije navedeno u prethodnim pitanjima.

Prethodna pitanja

23. Sud koji je uputio zahtjev postavlja Sudu sljedeća prethodna pitanja:
1. Čini li primjerak računalnog programa koji se nalogodavčevim klijentima dostavlja elektroničkim putem, a ne na materijalnom nosaču podataka, „robu” [orig. str. 8.] u skladu sa značenjem tog pojma iz definicije trgovačkog zastupnika sadržane u članku 1. stavku 2. Direktive 86/653/EEZ?
 2. Kada se računalni program nalogodavčevim klijentima dostavlja tako da im se dodijeli trajna licencija za korištenje njegovih primjeraka, je li riječ o „prodaji robe” u skladu sa značenjem tog pojma iz definicije trgovačkog zastupnika sadržane u članku 1. stavku 2. Direktive 86/653?

Tajnik

22. svibnja 2019.